

SCHRIFTELIJKE VRAGEN, ex artikel 39 Reglement van Orde

Gericht aan GS / lid GS	Gedeputeerde Poepjes
Inleidende toelichting (facultatief)	In het Friesch Dagblad van 4 sept jongstleden stond bijgaand artikel over laaggeletterdheid Hulp bereikt weinig Friese laaggeletterden ..... • Ook organisaties kunnen wat doen: eenvoudiger schrijven bijvoorbeeld ..... • Sippie Miedema ..... Leeuwarden De bestaande hulp voor laaggeletterden - mensen die grote moeite hebben met lezen, schrijven en/of rekenen - bereikt bij lange na niet de doelgroep in Fryslân. De provincie laat onderzoeken of de inzet van ervaringsdeskundigen helpt om meer laaggeletterden te bereiken. Van alle Friezen is naar schatting tussen de 12,5 en 15 procent laaggeletterd. Met name in Noord-Fryslân, Smallingerland en Leeuwarden zijn relatief veel mensen die in deze categorie vallen. Ze kunnen onvoldoende lezen om brieven van instanties te begrijpen. Dat heeft veelal grote gevolgen voor hun leven. De kans op werkloosheid is groter, ook hebben ze vaker gezondheidsproblemen en een grotere kans op schulden. Ondanks de inspanningen om laaggeletterden te helpen, wordt slechts 5 procent van de mensen bereikt, aldus de Stichting Lezen en Schrijven. De provincie bekijkt of het zinvol is om meer ervaringsdeskundigen in te zetten om anderen over te halen voor taalcursussen. „De eerste stap is vaak heel groot”, weet Joost Huiskens van de Friese afdeling. „Vaak zijn mensen zich niet bewust dat ze laaggeletterd zijn, ook is er sprake van schaamte of ze denken dat ze het toch niet kunnen leren. En soms lukt het inderdaad niet om een bepaald niveau te krijgen, maar er is altijd verbetering waardoor mensen zich toch beter kunnen redden.” Uiteindelijk zijn mensen die de stap wel hebben gezet, blij dat ze dat hebben gedaan, weet Huiskens. Digitalisering Het aantal mensen dat wordt bereikt, is ook laag doordat laaggeletterden niet snel worden herkend. Met name als het gaat om autochtone, goedgebekte Nederlanders. Maar vanwege de digitalisering wordt ook voor hen de communicatie complexer. Digitale aanvraagformulieren, geschreven routebeschrijvingen in bijvoorbeeld het ziekenhuis; het wordt voor mensen met onvoldoende lees- en schrijfvaardigheden niet gemakkelijker. In de Week van de Alfabetisering, die deze week van start is gegaan, hoopt Huiskens instanties en organisaties hiervan bewust te maken en hen tips te geven over wat zij kunnen doen om de communicatie te verbeteren. Huiskens heeft tips genoeg: eenvoudiger schrijven is er maar één van. „Het is ook belangrijk dat er meer menskracht vrijkomt om mensen persoonlijk te woord te staan. Zo zie je soms dat je op een knop moet drukken om een geschreven routebeschrijving te krijgen. Als je moeite hebt met lezen en schrijven, ben je daar moeiteloos klaar mee.” Ook adviseert hij bedrijven om meer uitleg te geven in beeld, en bijvoorbeeld filmpjes te gebruiken in plaats van geschreven tekst. In heel Nederland zijn naar schatting 2,5 miljoen mensen laaggeletterd. Het is belangrijk dat er meer menskracht vrijkomt om mensen persoonlijk te woord te staan
Vraag / vragen	1. Ziet de provincie een rol voor zichzelf op het onderwerp laaggeletterdheid? 2. Zo ja, welke? 3. Zo ja, wat gaat de provincie dan concreet doen?

Indiener(s)	(fractie / naam / handtekening) CDA / Fenny Reitsma-Hazelhoff

Datum	5 september 2018